

Na temelju članaka 58., stavak 2. i 118. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, 87/08., 86/09., 92/10., 105/10., 90/11., 16/12., 86/12., 94/13., 152/14., 7/17. 68/18., 98/19. i 64/20.) i članaka 27. Statuta Osnovne škole Grabrik, a nakon provedenih rasprava na Učiteljskom vijeću (24. lipnja 2022.), Vijeću učenika (22. rujna 2022.) i Vijeću roditelja (28. rujna 2022.) Školski odbor na sjednici održanoj 29. rujna 2022. godine donio je

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO-OBRAZOVNE DJELATNOSTI

Etički kodeks Škole donosi se u skladu s vizijom Škole te nastojanjem da promicanjem temeljnih vrijednosti izgradimo što ugodnije školsko ozračje.

Etički kodeks Škole odnosi se na sve njezine korisnike (učenike i njihove roditelje/staratelje) te na sve radnike zaposlene u školi (učitelji, nastavnici, ravnatelji, stručni suradnici, administrativno-stručno i tehničko osoblje).

Etički kodeks Osnovne škole Grabrik donosimo u svrhu promicanja temeljnih ljudskih vrijednosti i stvaranja ozračja kojim je svim sudionicima u odgojno-obrazovnom procesu osiguran osobni i profesionalni razvoj. Osnovne vrijednosti na kojima se temelji Etički kodeks su: poštovanje, znanje, tolerancija, odgovornost i kreativnost.

Pod vrijednošću smatramo sve ono što razvija nečije potencijale, što potiče na zajednički život i pridonosi izgradnji osobe kao konstruktivnog i odgovornog člana zajednice.

I. Vrijednosti kao temelj izgradnje Etičkog kodeksa

- *Poštovanje*: svi radnici i učenici Škole kao i ostali sudionici odgojno-obrazovnog procesa dužni su poštivati tuđu osobnost kao i različita mišljenja i stavove. Također, tijekom odgojno-obrazovnog procesa nastojat će se kod učenika razvijati samopoštovanje, empatija i iskrenost u međuljudskim odnosima.
- *Znanje*: zadaća je učitelja da kod učenika, s obzirom na njihove interese i sposobnosti, razvija kompetencije potrebne za samostalnost i cjeloživotno učenje. Tijekom školovanja kontinuirano će se pratiti i nagrađivati napredak i postignuća učenika i učitelja. Cilj kojemu je usmjeren odgojno-obrazovni proces je osposobiti učenike za preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje.
- *Tolerancija*: zadaća je Škole organizirati nastavni proces na načelima demokratičnosti, otvorenosti i fleksibilnosti kako bi se kod učenika razvijalo strpljenje, uljudnost i poštovanje različitosti.
- *Odgovornost*: svi radnici i učenici Škole dužni su se savjesno odnositi prema obvezama, radu i školskoj imovini. Škola kao odgojno-obrazovna ustanova veliku pažnju posvećuje disciplini i međusobnom povjerenju.
- *Kreativnost*: zadaća je svih učitelja da kreativnom nastavom i entuzijazmom potiču kod učenika znatiželju, stvaralaštvo i razvoj darovitosti svakog učenika ponaosob.

II. Temeljna načela

- Poštivanja propisa i pravnog poretka Republike Hrvatske

Svi radnici škole trebaju poštovati pozitivne propise i pravni poredak Republike Hrvatske i svojim radom i ponašanjem omogućavati primjenu propisa prema svima u Školi pod jednakim uvjetima.

- Ljudska prava, poštivanje integriteta i dostojanstva osobe

Škola svakom radniku mora osigurati uživanje svih ljudskih prava koja se ostvaruju unutar Škole te druga prava zajamčena Ustavom i propisima Republike Hrvatske.

Svim radnicima Škole treba priznati pravo i osigurati uvjete nesmetana profesionalnoga razvoja i usavršavanja u skladu s osobnim mogućnostima te u mjeri u kojoj ne narušavaju to isto pravo druge osobe.

Svi radnici Škole imaju obveze i odgovornosti prema drugima u smislu poštena, iskrena i nepristrana ponašanja, ali i nastojanja na podizanju kriterija izvrsnosti u svim domenama radi ostvarivanja zajedničkog dobra Škole.

- Jednakost i pravednost

Svaki učitelj i stručni suradnik treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti na način da su isključeni svaka diskriminacija, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje. Škola je dužna osigurati uvjete za ostvarenje načela jednakosti i pravednosti.

Učitelji i stručni suradnici ne smiju zlorabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu interferirati s mogućnošću objektivnoga prosuđivanja te etičkoga i profesionalnoga obavljanja radnih obveza.

Svim učiteljima i stručnim suradnicima treba osigurati jednake uvjete ostvarivanja profesionalnih obveza, iskazivanja intelektualnih sposobnosti i napredovanja.

- Profesionalno ponašanje

Od učitelja i stručnih suradnika očekuje se da odgovorno, savjesno i etički besprijeckorno ispunjavaju svoje obveze prema učenicima/učenicama i ostalim radnicima/radnicama u Školi te da u svom djelovanju slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, ljubaznosti i tolerancije. Od svih učitelja i stručnih suradnika očekuje se djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva Škole.

- Samostalnost nastavnog i stručnog rada

Učitelju i stručnom suradniku jamči se pravo autonomnog djelovanja u izvođenju nastave i drugom stručnom radu u skladu s propisima, nastavnim planom i programom, nacionalnim i školskim kurikulumom.

Svakom učitelju i stručnom suradniku jamči se stjecanje novih znanja te razvoj osobnih potencijala putem cjeloživotnog učenja u skladu s društvenim mogućnostima.

III. Neprihvatljiva ponašanja

- Diskriminacija

Svakome je u Školi u svakom obliku zabranjeno izražavanje diskriminacije prema rasi ili etničkoj pripadnosti ili boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovnom stanju, članstvu u građanskoj udruzi, obrazovanju, društvenom položaju, bračnom ili obiteljskom statusu, dobi, zdravstvenom stanju, invaliditetu, genetskom naslijeđu, rodnom identitetu, izražavanju ili spolnoj orijentaciji.

- *Uznemiravanje*

U cilju poštivanja ljudskoga dostojanstva svakoga radnika/radnice svaka vrsta uznemiravanja temeljena na religiji, etničkoj i nacionalnoj pripadnosti, rasi, spolu, spolnoj orijentaciji, imovinskom stanju, obiteljskom i bračnom statusu, trudnoći, obiteljskim obvezama, godinama, invalidnosti, tjelesnom izgledu, političkom opredjeljenju i zdravstvenom stanju smatra se nedopustivim. Za svrhe ovoga Etičkoga kodeksa uznemiravanjem se smatra svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koje ima za cilj ili koje stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe. Uznemiravanjem se smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički kao i stvaranje neugodnih i neprijateljskih radnih i obrazovnih okolnosti koje drugu osobu zastrašuju, vrijeđaju i ponižavaju. Stanje intoksikacije alkoholom ili drugim sredstvima ne može se smatrati olakotnom okolnošću u slučajevima uznemiravanja jer i samo predstavlja ozbiljno kršenje Etičkoga kodeksa.

IV. Profesionalna prava i odgovornosti učitelja i stručnih suradnika

Odnos prema kolegama:

- **Prava:** svaki učitelj i stručni suradnik ravnopravno ima pravo biti saslušan i uvažavan od strane kolega tijekom iznošenja vlastitih stavova i uvjerenja;
- svi učitelji i stručni suradnici, posebno oni netom zaposleni u školi, imaju pravo na pomoć i podršku od strane kolega iz kolektiva.
- **Obaveze i odgovornosti:** svi članovi kolektiva dužni su uvažavati mišljenja kolega i poticati kvalitetnu međusobnu komunikaciju i suradnju;
- svi učitelji i stručni suradnici imaju zadaću štiti dobar glas kolega i struke;
- odgovornost je na svakom učitelju i stručnom suradniku da prihvati člana svog kolektiva uvažavajući tuđu osobnost i međusobne različitosti.

Odnos prema učenicima:

- **Prava:** učitelji imaju pravo na rad u poticajnoj radnoj atmosferi te od učenika zahtijevati kulturno ponašanje i disciplinu na nastavi;
- pravo je učitelja da ga se neopravdano ne ometa tijekom rada;
- učitelji imaju pravo na sve informacije koje im mogu pomoći u radu s određenim učenikom.
- **Obaveze i odgovornosti:** obaveza je učitelja poštivati osobnost pojedinog učenika, vodeći brigu o njegovim interesima, sposobnostima, obiteljskim i socijalnim okolnostima;
- učitelji imaju obavezu vlastitim primjerom poticati pozitivnu komunikaciju i međusobnu suradnju;
- pohvalama, podrškom i strpljenjem učitelji imaju zadaću motivirati učenike u razvijanju radnih navika i napredovanju;
- ocjenjivati učenika dostignuća pravodobno, pošteno, stručno i objektivno;
- saslušati i uvažavati učenikovo mišljenje.

Odnos prema roditeljima:

- Škola kao odgojno-obrazovna institucija ima obavezu poticati suradnju s roditeljima u svrhu što kvalitetnijeg razvoja njihova djeteta odnosno učenika škole. Važno je da se suradnja odvija u odnosu međusobnog povjerenja i poštovanja.
- U odnosu prema roditeljima i skrbnicima radnik škole treba nastupati pristojno, skromno, nepristrano, savjesno i profesionalno.
- Kod obavljanja poslova radnik škole treba primijeniti svoje stručno znanje na način da roditeljima i skrbnicima pomaže u ostvarivanju prava u djelatnosti odgoja i obrazovanja.

Odnos prema radu:

- Obaveza je svih radnika Škole odgovorno i savjesno izvršavati obaveze. Učitelji imaju obavezu redovito pripremati nastavu, osmišljavati kreativne sadržaje sa svrhom poticanja stvaralaštva i odgovornosti kod učenika.
- Izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ciljevima, zadaćama i standardima osnovnog odgoja i obrazovanja.
- Prenositi učenicima što stručnije znanja iz svojega predmeta ili područja.
- Osigurati istinitost podataka i prezentaciju sadržaja primjerenu nastavnom predmetu.
- Obradivati nastavne sadržaje na način prihvatljiv i razumljiv učenicima.
- Osnovna škola Grabrik nastojat će svim radnicima Škole osigurati potrebne uvjete za stručna usavršavanja u svrhu unapređivanja nastave. Također će se voditi računa da se učitelji nagrade za svoja postignuća.
- Radnici Škole dužni su čuvati povjerljive informacije o učenicima kao i podatke iznesene na Razrednim i Učiteljskim vijećima.
- Radnici Škole dužni su u Školu dolaziti primjereno odjeveni.

V. Prava i odgovornosti učenika

Odnos prema kolegama:

- Prava: svaki učenik Škole ima pravo na privatnost, iznošenje vlastitog mišljenja te uvažavanje od strane kolega i učitelja. Također je pravo svakog učenika na radno ozračje i neometano praćenje nastave. Škola se obvezuje da će osigurati resurse pomoći svim učenicima kojima će navedena prava biti uskraćena.

- Obaveze i odgovornosti: učenici su dužni poštivati svoje kolege, njihovu osobnost i različitost. Škola će poticati učenike na kolegijalnost i pomoć onima kojima je to potrebno.

Odnos prema učiteljima:

- Prava: učitelji će tijekom odgojno-obrazovnoga rada uvažavati i štititi učenička prava na iznošenje vlastitog mišljenja i različitost. Učenička prava su također pravo na jasne kriterije pri ocjenjivanju, na ravnopravno sudjelovanje u rješavanju problema i pohvalu.

- Obaveze i odgovornosti: odgovornost je svakog učenika odnositi se s poštovanjem prema nastavnicima i drugim djelatnicima Škole. Dužni su poštivati način rada, osobnost i odluke učitelja.

Odnos prema radu:

- Prava: učenik tijekom školovanja ima pravo na kvalitetnu i suvremenu nastavu. Također ima pravo na objašnjenje odluke učitelja, na ispravak negativne ocjene. Ukoliko je učeniku potrebna pomoć u radu, Škola je dužna osigurati je.

Zadaća je Škole da omogući učenicima odabir izbornog predmeta prema sklonostima i sposobnostima učenika. Škola će voditi računa o objektivnom i pravednom postupku ocjenjivanja učenika.

- Obaveze i odgovornosti: učenici su dužni redovito izvršavati školske obaveze i aktivno pratiti nastavu. Nošenje udžbenika i ostalog školskog pribora također se smatra učeničkom obavezom.

- Učenici su dužni učitelje i stručne suradnike upoznati sa svim okolnostima koje imaju utjecaj na ispunjenje obveza u odgojno-obrazovnom radu.

- U ispunjavanju nastavnih obveza učenici ne smiju rabiti nedopuštena tehnička pomagala, prepisivati od kolega ili se na drugi način služiti nedopuštenim radnjama.

- Učenici su dužni odgovorno se odnositi prema imovini Škole.

- Učenici su dužni u školu dolaziti primjereno odjeveni.

VI. Odnos prema roditeljima i skrbnicima

- Škola kao odgojno-obrazovna institucija ima obavezu poticati suradnju s roditeljima u svrhu što kvalitetnijeg razvoja njihova djeteta odnosno učenika škole. Važno je da se suradnja odvija uz odnos međusobnog povjerenja i poštovanja.
- U odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima radnik škole treba nastupati pristojno, skromno, nepristrano, savjesno i profesionalno.
- Kod obavljanja poslova radnik škole treba primijeniti svoje stručno znanje na način da roditeljima, skrbnicima i građanima pomaže u ostvarivanju prava u djelatnosti odgoja i obrazovanja.

VII. Poštivanje Etičkoga kodeksa

Postupanje prema odredbama ovoga Etičkoga kodeksa obveza je svih neposrednih nositelja odgojno – obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi.

Za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz istog u Školi se osniva etičko povjerenstvo kom se mogu dostaviti pritužbe u pisanom obliku.

VIII. Etičko povjerenstvo

Etičko povjerenstvo ima predsjednika i dva člana, a imenuje ih ravnatelj. Mandat etičkog povjerenstva traje četiri godine.

Radnik škole, učenik, roditelj, skrbnik i drugi građanin koji smatra da je neki od obveznika primjene Etičkog kodeksa postupio suprotno odredbama kodeksa, može dostaviti svoju pritužbu etičkom povjerenstvu. Pritužba se podnosi u pisanom obliku.

Pritužbu podnositelja etičko povjerenstvo rješava zaključkom koji u pisanom obliku dostavlja podnositelju u roku od 30 dana od dana primitka pritužbe.

IX. Prijelazne i završne odredbe

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti od 20. 04. 2015. godine (Klasa: 003-06/15-01/09, Ur. broj: 2133-22-15-01).

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

Predsjednica Školskog odbora:
Snježana Pletikosić, dipl.učit.

Ravnateljica Škole:
Darija Begedin, prof.

Klasa: 600-04/22-01/15
Ur. broj: 2133-95-22-01